

[Morten Lange.]

kravet er centralt i dansk landbrugslovgivning.

Det er derfor, jeg mener, at det i virkeligheden er uheldigt, at man kommer med denne udvidelse, og jeg mener det så meget mere, som der jo er en del mennesker, som skal afvandre fra dansk landbrug. Nogle afvandrere på grund af alder, og vi skal vel også til at se på, om vi kan finde en bedre udvej dér; men den anden gruppe, som har nogenlunde nemt ved at afvandre, det er naturligvis dem, som ikke er alt for gamle i gårde endnu. Og dér synes jeg ærlig talt, at man ligesom lægger sig i vejen for en proces, som sikkert var meget fornuftig. Jeg er ikke sikker på, at man står sig ved at holde på en hel del af de landbrugere, som ikke har nogen grundlæggende og udtømmende faglig uddannelse; jeg er ikke sikker på, at det er et klogt princip, man her går ind for.

Men hvorom alting er: da støtte til yngre landmænd er en af de ting, vi har inden for det almindelige kompas af, hvad vi kan mobilisere velvilje over for, så vil jeg sige det på den måde, at hvis vi kan komme frem til en samlet oversigt over, hvad vi skal gøre i retning af at stille midler til rådighed for landbruget, så kan denne brik muligvis også passes ind. Men jeg har ikke meget fidus til, at det lykkes, for foreløbig har vi jo et forslag fra regeringen om en devalueringstøtte på 177 mill. kr., hvis jeg husker rigtigt — et urimeligt beregnet beløb, men det kommer vi jo tilbage til på torsdag — og derudover har vi disse meget tvivlsomme dispositioner, hvad angår momsudskydelsen, hvorved jeg først og fremmest synes man har gjort landbruget en dårlig tjeneste og principperne en endnu dårligere tjeneste. Og når man samtidig har sådan nogle i deres karakter relativt tvivlsomme finansieringsordninger fremme, er jeg ikke så forfærdelig optimistisk i retning af min egen velvilje til at sætte yderligere beløb af, selv om det sker efter noget mere fornuftige principper.

Altså, i lys af den almindelige politik, regeringen hidtil har lagt frem over for landbruget, er det simpelt hen sådan, at et hvilket som helst støttebeløb, man lægger til, må fylde os med betænkelighed. Men det er jo som sagt et forholdsvis lille beløb,

det her drejer sig om, trods alt, og det er jo stadig væk i den bedre sektor af landbrugslovgivningen, det ydes, så lad os se på det i et udvalg. Men jeg håber, at vi, inden vi er færdige med udvalgsbehandlingen, er blevet aldeles klogere på, hvilken landbrugspolitik denne regering egentlig har tænkt sig at føre, om det blot er sådan, at man på en hvilken som helst tænkelig konto vil forøge tilskuddet, eller om man virkelig vil lægge en konstruktiv politik frem. Jeg må indrømme, at de foreløbige aktioner har ikke tydet meget i denne retning; men det kan vi jo så komme tilbage til senere.

Altså, hvis dette kan fortolkes som et oplæg til en velvillig udvalgsbehandling, så har jeg strakt mig så langt, som jeg kan. Jeg kan på det nuværende tidspunkt ikke have nogen fast overbevisning om, hvorledes mit partis endelige stilling vil blive til lovforslaget.

Kjær Rasmussen: Efter vor mening har vi igen her en af disse love, som vil virke fuldkommen tilfældigt. Vi mener ikke, det er forkert at hjælpe unge landmænd, så hvis nogen skulle have fået den opfattelse, at vi er fanatiske landmandshadere, så er de forkert underrettet. Men ærlig talt, der er nedlagt tusinder af brug, og der vil blive nedlagt nye tusinder af brug, simpelt hen tvunget af udviklingen, og spørgsmålet er jo, om samfundet kan være tjent med, at rekrutteringen til landbrugserhvervet foretages så temmelig tilfældigt. Det er jo en kendsgerning, at der ikke bliver brug for så forfærdelig mange nye landmænd. Derimod er vi helt sikre på, at de, der etablerer sig, må være dygtige.

Og jeg vil da i lighed med andre stille det spørgsmål: hvorfor ikke stille visse krav om, at der må ligge en landbrugsmæssig uddannelse på skoler og andre steder til grund? Det er de folk, der gider uddanne sig, som bør støttes, og vi vil heller ikke have noget imod at støtte dem, så det kan mærkes, men jeg må jo nok sige, at det villé hjælpe, hvis der var en generalplan for dette land, således at man kunne finde ud af, hvor vi egentlig skulle have landbrugsområderne placeret.

Vi vil altså gerne være med til at yde støtte til en uddannelsespolitik, men lovforslaget, der foreligger her, er jo, som det